

HARMONIKKA

PERUSOPINNOT

I

TAVOITTEET

Esittäminen ja ilmaiseminen

- löytää luonteva soittotapa
- saada valmiuksia fraseeraukseen sekä teknisiin ja taiteellisiin perustaitoihin
- kyetä tuomaan esiin kappaleen luonnetta ja tunnelmaa
- saada valmiuksia ulkoa soittamiseen
- saada ohjausta esiintymiskäyttäytymiseen
- saada kokemusta esiintymistilanteista

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- oppia lukemaan helppoa nuottitekstiä
- oppia harjoittelun peruselementtejä: mm. säännöllisyyttä, monipuolisuuttaja ja itsenäisyyttä

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- saada valmiuksia yksinkertaisten musiikillisten rakenteiden hahmottamiseen
- saada valmiuksia yhteismusisointiin
- kiinnostua musiikin kuuntelemisesta

Säveltäminen ja improvisointi

- rohkaistua säveltämiseen
- saada valmiuksia yksinkertaiseen improvisointiin opettajan ohjauksella

SISÄLLÖT

Perustekniikka, ohjelmisto ja ilmaisumahdollisuudet

- Tuttuja lauluja
- Tutustumista erilaisiin musiikkityyleihin soittamalla, laulamalla ja kuuntelemalla
- Soitetaan yksin ja ryhmässä
- Oppilas saa kokemuksia esiintymistilanteista
- Opetellaan kotiharjoittelua
- Ohjelmistoa yksilöllisesti oppilaan iän ja tason mukaan

- Luokkailtojen pitäminen
- Yhteisten "pajojen" pitäminen eri teemojen mukaan (vapaa säestys, improvisointi, sovitus jne.)
- Teemaviikkojen ideoiminen, jolloin varsinainen soittoaika korvautuu yhteisellä tekemisellä eri teemoja hyödyntäen
- Yhteistyö muiden soitinryhmien kanssa

Suoritus

- Kolme pikku kappaletta, joista yksi mielellään yhteismusisointia
- Kaksi asteikkoa, jotka soitetaan rauhallisessa tempossa yhden oktaavin alueelta kädet erikseen
- Prima vista, joka on yksiaäninen, helppo yhdellä kädellä soitettava G-avaimelle kirjoitettu tehtävä
- Vaihtoehtoisesti yhden kappaleen voi korvata helpolla vapaa säestys tehtävällä

Työvälineet ja soittimet

- Harmonikka
- Metronomi
- iPad
- Älykännykät

Työtavat

- Tunneilla opettajan johdolla harjoittelu
- Kotona vanhempien avustuksella harjoittelu
- Kotona yksin harjoittelu

Instrumentin hallinnan arviointikriteerit

Oman opettajan sanallinen arviointi. Arviointi suullisesti rakentavassa sävyssä ottaen huomioon aktiivisuus ja innostuneisuus myös soittoaikaan ja koko soittohistorian aikana. Arviointia tehdessä kiinnitetään huomiota seuraavien teknisten, musiikillisten ja tulkinnallisten asioiden hallintaan:

- Oikea soittoasento
- Käsien käyttö
- Tempon hallinta
- Fraseeraus
- Dynamiikka
- Yhteissoitotaidot
- Esiintymisrohkeus

TAVOITTEET

Esittäminen ja ilmaiseminen

- saada lisää valmiuksia fraseeraukseen sekä teknisiin ja taiteellisiin perustaitoihin
- kokemukset esiintymistilanteista

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- kehittää nuotinlukutaitoa
- oppia edelleen harjoittelun peruselementtejä: säännöllisyyttä, monipuolisuutta ja itsenäisyyttä
- kykenee oppimaan uusia sävellyksiä

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- saada lisää valmiuksia ulkoa sekä kuulonvaraisesti soittamiseen
- kykenee hahmottamaan harjoittelemiensa teosten musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia
- kehittää edelleen valmiuksia yhteismusisointiin
- kuunnella musiikkia ja tutustua eri tyylikausien musiikkiin sekä kuuntelemalla että soittamalla

Säveltäminen ja improvisointi

- improvisoida ja säveltää omista lähtökohdistaan

SISÄLLÖT

Perustekniikka, ohjelmisto ja ilmaisumahdollisuudet

- Kehittää nuotinlukutaitojaan
- Saa lisää valmiuksia fraseeraukseen sekä teknisiin ja taiteellisiin perustaitoihin
- Teoksia, jotka edustavat eri aikakausia ja tyyliä
- Aikamme musiikkia
- Prima-vista soittoa
- Yhteismusisointia
- Lisätä valmiuksia Vapaan- säestyksen soittamiseen
- Improvisointia ja sävellystä ja sovittamista oppilaan niin halutessa
- Asteikkojen läpikäymistä
- Luokkailtojen pitäminen
- Yhteisten "pajojen" pitäminen eri teemojen mukaan (vapaa säestys, improvisointi, sovitus jne.)
- Teemaviikkojen ideoiminen, jolloin varsinainen soittotunti korvautuu yhteisellä tekemisellä eri teemoja hyödyntäen
- Yhteistyö muiden soitinryhmien kanssa

Suoritus

- Valmistettuja asteikkoja kaksi kappaletta (yksi duuri ja yksi molli)
- Neljä erityylistä kappaletta, joista yksi mielellään yhteismusisointia
- Oppilaalla mahdollisuus korvata yksi kappale improvisoinnilla tai vapaan säestyksen tehtävällä
- Mahdollisuus myös oman sävellyksen esittämiseen

Työvälineet ja soittimet

- Harmonikka
- iPad
- Älykännykät

Työtavat

- Tunneilla opettajan johdolla harjoittelu
- Kotona vastuullinen ja systemaattinen yksin harjoittelu

- Mahdollisuuksien mukaan muiden soittajien kanssa harjoittelu

Instrumentin hallinnan arviointikriteerit

Arviointi suullisesti rakentavassa sävyssä ottaen huomioon aktiivisuus ja innostuneisuus myös soittotunneilla ja koko soittohistorian aikana

- Oman opettajan suullinen arviointi
- Luonteva soittoasento
- Oikeaoppinen palkeen käyttö
- Käsien luonnollinen käyttö
- Rytmien käsittely
- Artikulaatio
- Dynamiikka
- Fraseeraus
- Musiikin muodot
- Yhteissoittotaidot
- Luonteva esiintyminen

III

TAVOITTEET

Esittäminen ja ilmaiseminen

- saa valmiuksia elinikäiseen musiikin harrastamiseen
- on saanut paljon kokemusta erilaisista esiintymistilanteista
- kykenee tulkitsemaan eri aikakausien musiikkia

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- kykenee ylläpitämään ja harjoittelemaan soittotaitoaan itsenäisesti

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- tutustuu perinteiseen harmonikkamusiikkiin
- kykenee soittamaan ulkoa ja kuulonvaraisesti
- toimii aktiivisesti yhteismusisointiryhmässä ja kykenee toimimaan ryhmän jäsenenä
- kuuntelee aktiivisesti erilaista musiikkia
- tutustuu oman aikansa musiikkiin sekä suomalaiseen musiikkikulttuuriin ja seuraa musiikkielämän tapahtumia mm. tiedotusvälineiden ja somen avulla sekä mahdollisuuksien mukaan elävinä esityksinä

Säveltäminen ja improvisointi

- improvisoi ja säveltää omista musiikillisista lähtökohdistaan

SISÄLLÖT

Perustekniikka, ohjelmisto ja ilmaisumahdollisuudet

- Tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä tai etydinomaisia kappaleita
- Duuri ja molliasteikkoja peruskolmisointuineen
- Aikamme musiikkia
- Perinteistä harmonikkamusiikkia
- Yhteismusisointia
- Suomalaista musiikkia
- Prima-vista soittoa
- Vapaata säestystä
- Musiikin luomista, improvisointia ja sovitusta oppilaan ja opettajan yhdessä niin sopiessa

Suoritus

- Oppilas suunnittelee opettajan kanssa monipuolisen konsertin, joka sisältää erityylyisiä sävellyksiä eri aikakausilta
- Oppilas voi halutessaan myös suunnitella näyttävän konserttijulisteen ja ohjelmalehtisen
- On suositeltavaa, että suoritus sisältää yhteismusisointia
- Oppilas antaa näytteen paljetremolon soitosta
- Oppilaalla on mahdollisuus myös improvisointiin ja oman sävellyksen esittämiseen
- Valmistettuja asteikkoja lautakunnan valinnan mukaan
- Prima vista tehtävä
- On suositeltavaa, että suoritus sisältää aikamme musiikkia

Työvälineet ja soittimet

- Harmonikka
- Metronomi
- iPad
- Älykännykkä

Työtavat

- Tunneilla opettajan ohjauksessa harjoittelu ja uuden oppiminen
- Kotona vastuullinen, päämäärätietoinen ja systemaattinen harjoittelu
- Erilaisten harjoitusmetodien käyttö (esim. harjoituspäiväkirja, aamu- ja iltaharjoittelu)
- Muiden soittajien kanssa harjoittelu

Instrumentin hallinnan arviointikriteerit

Arviointi suullisesti rakentavassa sävyssä ottaen huomioon aktiivisuus ja innostuneisuus myös soittotunneilla ja koko soittohistorian aikana. Arvioinnissa mukana oman opettajan lisäksi kaksi muuta kollegaa. Arviointia tehdessä kiinnitetään huomiota seuraavien teknisten, musiikillisten ja tulkinnallisten asioiden hallintaan:

- Luonteva soittoasento
- Oikeaoppinen palkeen käyttö
- Käsien luonnollinen käyttö
- Rytmien käsittely
- Artikulaatio
- Dynamiikka
- Fraseeraus
- Musiikin muodot
- Yhteissoittotaidot
- Luonteva esiintyminen

SYVENTÄVÄT OPINNOT

IV

TAVOITTEET

Esittäminen ja ilmaiseminen

- Saa valmiuksia jatko-opintoihin sekä elinikäiseen musiikin harrastamiseen
- On saanut paljon kokemusta erilaisista esiintymistilanteista
- Kykenee tulkitsemaan eri aikakausien musiikkia
- Kykenee soittamaan ulkoa

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- Saa valmiuksia teosten itsenäiseen harjoittamiseen

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- Kykenee hyödyntämään musiikin perusteissa opittuja tietoja ja taitoja soitossaan
- Tutustuu aikamme musiikin soittotekniikoihin ja notaatioon
- Kykenee hahmottamaan musiikillisia kokonaisuuksia
- Kuuntelee konserttiesityksiä ja äänitteitä
- tutustuu oman aikansa musiikkiin sekä suomalaiseen musiikkikulttuuriin ja seuraa musiikkielämän tapahtumia mm. tiedotusvälineiden ja somen avulla.
- toimii aktiivisesti yhteismusisointiryhmässä ja ryhmän jäsenenä

Säveltäminen ja improvisointi

- Kehittää sävellys- ja improvisointitaitojaan

SISÄLLÖT

Perustekniikka, ohjelmisto ja ilmaisumahdollisuudet

- Tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia kappaleita
- Aikamme musiikkia
- Suomalaista musiikkia, myös kansanmusiikkia
- Yhteismusisointia eri kokoonpanoissa
- Säestämistä korvakuulolta ja sointumerkeistä
- Musiikin luomista , säveltämistä, improvisointia, soinnuttamista ja transponointia mahdollisuuksien mukaan
- Eri tyylilajien hahmotus
- Eri paljetremonot

Suoritus

- Oppilas suunnittelee opettajansa kanssa monipuolisen konsertin, joka sisältää erityyppisiä sävellyksiä
- On suositeltavaa, että suoritus sisältää aikamme musiikkia
- Virtuosoosinen sävellys
- On suositeltavaa, että suoritus sisältää yhteismusisointia
- Oppilaalla on mahdollisuus improvisointiin tai oman sävellyksen esittämiseen
- Ohjelma pyritään rakentamaan sellaiseksi, että se tuo esiin oppilaan persoonallisia piirteitä
- Suorituksessa voidaan hyödyntää myös musiikkiteknologiaa

Työvälineet ja soittimet

- Harmonikka
- iPad ja muut teknologiset välineet

Työtavat

- Tunneilla opettajan ohjauksessa harjoittelu
- Kotona vastuullinen ja päämääräinen harjoittelu
- Erilaisten harjoitusmetodien käyttö (esim. Harjoituspäiväkirja yms.)
- Muiden soittajien kanssa harjoittelu ja työskentely

Instrumentin hallinnan arviointikriteerit

- Luonteva soittoasento
- Oikeaoppinen palkeen käyttö
- Käsien luonnollinen käyttö
- Rytmien käsittely

- Artikulaatio
- Dynamiikka
- Fraseeraus
- Musiikin muodot
- Yhteissoittotaidot
- Luonteva esiintyminen
- Persoonallisuus soitossa
- Esiintymistaito
- Eri tyyllilajit